

P. Ptaskey

~~ESD~~ - E

Hodnotící kritéria eseje z předmětu SOCIÁLNÍ DEVIACE

	Co splněno (+)		Co nesplněno (-)	
Formální náležitosti k celému textu				
Název práce (typ dilemat a místo zjišťování)	úplný	☒	neúplný nebo chybí	☒
Citace v textu (např. Vacek 1997: 192)	přítomny	☒	chybí	☒
Plynulost vět	dostačující	☒	nedostačující	☒
Část „Úvod“				
Název podkapitoly	správný	☒	chybný nebo chybí	☒
Cíl práce	konkretizovaný 1 2		nedostatečně specifikovaný 3 4 5	
Zdůvodnění volby tématu	je přítomné	☒	chybí	☒
Způsob naplnění cíle	uveden	☒	neuvečen	☒
Část „Charakteristika konkrétního pracoviště organizace v dané lokalitě/regionu“				
Název podkapitoly	úplný	☒	neúplný/jakého a kde?	☒
Pracovníci, u kterých bude dilema zkoumáno	specifikováni	☒	nespecifikováni	☒
Charakteristiky klientů	dostatečné	☒	nedostatečné	☒
Charakteristiky pracovníků	dostatečné	☒	nedostatečné	☒
Část „Teoretické vymezení konkrétního dilematu“				
Název podkapitoly	úplný	☒	neúplný/konkrétně jakého?	☒
Charakteristiky vybraného dilematu podle literatury	dostatečné 1 2		nedostatečné 3 4 5	
Tabulka shrnující informace o dilematu	přítomna	☒	nepřítomna	☒
Část „Otázky indikující přítomnost zvoleného dilematu na vybraném pracovišti a způsobu jeho řešení“				
Název podkapitoly	úplný	☒	neúplný	☒
Oba typy otázek (indikující přítomnost d. vs. způsoby jeho řešení)	přítomny	☒	nepřítomny	☒
Formulace otázek ve standardizované podoby (s využitím formy „Vy“)	dostatečná 1 2		nedostatečná 3 4 5	
	dvouhlavňové ot.			☒
	nezacílené/obecné ot.			☒
	neprovázané s konceptem dilematu			☒
Část „Řešení zvoleného dilematu a jeho význam“				
Název podkapitoly	úplný	☒	neúplný	☒
Způsob reálného řešení a jeho zdůvodnění	dostatečné 1 2		nedostatečné 3 4 5	

Masarykova univerzita

Fakulta sociálních studií

Přednáší:	FSS:SPP803 Přístup k práci s klientem a kultura organizace
Vypracoval:	Bc. Pavel Řimovský
UCO:	132192

ESEJ NA TĚMA

Vybrané dilema v kultuře vybraného pracoviště:

Dilema učitele na střední škole, zda neustále slevovat ze svých nároků, a nebo se přizpůsobit současnému trendu a nedělat problémy.

OBSAH

1. Cíl práce	3
2. Základní charakteristika pracoviště:	3
3. Teoretická vymezení vybraného dilematu dle literatury	4
4. Otázky umožňující indikovat přítomnost vybraného dilematu	5
5. Řešení vybraného dilematu a jeho význam pro pracovníky na vybraném pracovišti	6
Závěr:	7
Seznam literatury	8

1. Cíl práce

Cílem této práce je nalezení odpovědi na otázku: **Jak jsou učitelé středních škol zvyklí řešit dilema, mezi snížením svých nároků (dlíží zájem), a nebo být stále stejně nároční a soustředit se spíše na kvalitu i za cenu neoblibnosti u studentů a vedení školy (vertejný zájem)?**

+ Zkusť to na 100 % rovná sa úspech = kvalita

2. Základní charakteristika pracoviště

Již sedm let učím na střední škole výpočetní techniku a programování CNC strojů. Jako každý učitel i já mám téměř stejné problémy, ale jedná systémová věc (pokud pomínu finanční ohodnocení a pár dalších drobností), mě trápí více než ostatní.

Školství v ČR bylo připraveno na daleko větší počet studentů, než je díky menší porodnosti, v současnosti dostupný. Školy jsou odmítovány za studenta, takže zde dochází k souperění mezi školami. To by nebylo zase tak špatné, jenže noví studenti jsou více nároční a i ti s nižšími intelektovými schopnostmi chtějí mít alespoň maturitu. Přesto se své nižší schopnosti nesnaží vyvážit vyšším výkonem či aktivitou, ale vědomi si své ceny pro střední školu, raději přestoupí na jinou školu, která na ně klade nižší požadavky, nikoli však co se intelektu včte, ale nároků. Střední školy mají strach o svou existenci a tak se snaží si své studenty udržet, ale také nechcejí špatnou reklamu, kdy se říká „to je těžká škola“, bohužel nikdo již neslyší na to, že tato škola toho hodně naučí. Tento negativní trend se bohužel projevuje také v mnoha dalších oblastech.

Nastavený systém má za následek především to, že si nejlepší studenti přijmou gymnázia (ovšem i těch je v dnešní době spousta, takže se sem dnes běžně dostanou i trojkaři, což bylo ještě před pár lety nemyslitelné). Dále jsou zde ostatní střední školy (bojující o každého žáka). A nakonec učitelé, které svůj boj o žáky téměř prohráli a jsou slučovány nebo uzavírány. Tento problém se projevuje kromě vzdělávání i v oblasti chování (studenty v podstatě nejde vyloučit a snížená známková z chování téměř nikomu z nich nevadí).

3. Teoretická vymezení vybraného dilematu dle literatury

Za veřejný zájem, jak říká Musil (2004), lze považovat zájem na udržení určitého stavu věci ve společnosti, jehož uskutečnění vyžaduje přizpůsobení dílčích zájmů některých účastníků. Podmínkou ovšem je, že jejich ústupek a dosažení kompromis umožní, aby všichni zúčastnění dlouhodobě získávali přesto, že na dosažení něčeho rezignovali nebo něco obětovali (Musil, 2004: 158). Veřejným zájmem ve školství by tedy mělo být především získání budoucích kvalitních pracovníků, kteří budou schopni se uplatnit na trhu práce.

Dílečí zájmy Musil (2004) charakterizuje třemi způsoby. Za prvé můžeme za „dílečí“ považovat zájem na udržení nebo změnu stavu věci ve společnosti, jehož realizace je překážkou dosažení veřejného zájmu. Za druhé můžeme za dílečí označit zájem, ze kterého je třeba podle přesvědčení zainteresovaných slevit, aby bylo možné dosáhnout obecního prospěchu. Za třetí je možné jako „dílečí“ chápat zájem toho, kdo považuje uskutečnění obecně prospěšného zájmu za prostředek uskutečnění svých vlastních cílů. Přes rozdíl mezi těmito typy zájmů budou za „dílečí“ považovány všechny tři (Musil, 2004: 159). Jak již z výše citovaného vyplývá, za dílečí zájem lze považovat snahu škol o umožnění získání patřičného osvědčení, které je předurčuje k určité pracovní způsobilosti. Toto výstupní osvědčení ovšem častokrát neodpovídá dřívě běžnému standardu požadovaných vědomostí a dovedností pro daný typ studia.

Hledisko	Veřejný zájem	Dílečí zájem
1. Kritéria výběru školy.	Uplatnitelnost na trhu práce, využití potenciálu studenta.	Prestíže školy, jednoduchost studia, výhody.
2. Důvody financování středních škol.	Mít vešlelané a práce schopné občany.	Naplnit starý třídy a mít dostatečné dotace na záka.
3. Způsob práce učitelů.	Co nejvíce naučit studenty.	Zatraktivní obory.
4. Přístup k volbě programů a stáží.	Rozvíjení pracovních kompetencí, získ nových poznatků, možnost srovnání a ověření si svých znalostí.	Zpřesnění si vlastního studia.
5. Výstupní hodnota, které je možno po dostudování SS pozorovat.	Zhodnocení investice do vzdělání. Kvalitní odborníci.	Vysoké počty úspěšných absolventů.

4. Otázky umožňující indikovat přítomnost vybraného dilematu

Indikátory dilematu:

1. Kritéria výběru školy.
  - *Při volbě školy se rozhodujeme podle prestiže školy mezi lidmi nebo dobře známého názvu.*
  - *Při volbě školy se snažíme svůj výběr omezit na potřebné profese, kde máme určitou jistotu budoucího zaměstnání, a nebo se zaměříme na obor, který nás baví a je zde předpoklad, že v něm vynikneme.*
2. Důvody financování středních škol.
  - *Investice do středních škol nám zajistí zaměstnanost pro učitele.*
  - *Tato financování nám přinese budoucí kvalifikované odborníky.*
  - *Kvalitním školstvím je možno formovat naše děti pro jejich budoucí kompostaný život.*
  - *Financované aktivity při vzdělávání vedou k rozvoji potenciálu studenta.*
3. Způsob práce učitelů.
  - *Snažia učitelé co nejvíce naučit i za cenu neoblíbenosti u studentů, kteří chvilji školou jen „projíí“.*
  - *Učitelé se snaží studentům všemožně zavděčit i za cenu toho, že proberou měně učiva nebo sniží své nároky.*
4. Přístup k volbě programů a stáží.
  - *Stáž je zaměřena s ohledem na co nejvyšší praktický zisk a ostatní faktory jsou spíše doplňkové.*
  - *Stáž je zaměřena na největšíu zajímavého místa, ale praktický přínos pro daný obor je spíše malý.*
5. Výstupní hodnota, které je možno po dostudování SŠ pozorovat.
  - *Absolventi jsou lehce zaměstnatelní ihned po dostudování.*
  - *Velký počet středoškolsky vzdělané populace.*
  - *Každý absolvent střední školy je dobře připraven na svoji profesi a doba na jeho začátek v reálném provozu je snížena na minimum.*

5. Řešení vybraného dilematu a jeho význam pro pracovníky na vybraném pracovišti

Současná situace na středních školách se liší prakticky škola od školy. Učitelé se musejí většíu přizpůsobit situaci na jejich střední škole. V dnešní době zatím v podstatě neexistuje jednotné srovnání středních škol např. v podobě státních maturit, takže je možno libovolně měnit kvalitu výchovno vzdělání studentů.

Učitelé ani ředitelé středních škol nemohou úplně zvrátit současnou situaci na středních školách. Z jejich pozice nejde například změnit financování ani kvalitu studentů, kteří na střední školy přicházejí.

Popisované dilema je však možno částečně odstranit. Přechod od dítětiho zájmu v zájmu veřejnému musí být ovlivněn dlouhodobější koncepcí – střední škola musí vidět spokojeného absolventa a vše tomuto podřídit. Nesmí se nechat zviklat tím, že učitelka pouze libivé obory, které jí přinesou dostatek finančních prostředků na její provoz. I když toto zatím někdo odpovědný na středních školách nesleduje, je nutné volit odpovědný přístup.

Již akreditace nového oboru by měla vycházet z požadavků trhu s výhledem minimálně na 5 let dopředu. Mělo by se také sledovat, jestli podobný obor neučí příliš mnoho středních škol a nebo zda není trh již téměř absolventy zaplaven. Střední škola může také při náborrech více využívat statistiky z MPSV, které méně informovaným rodičům mohou poskytnout dostatek informací o procentu úspěšných absolventů dané školy. Dále je zde možno výuku obohatit o nové výukové metody, na které lze v současně době čerpat dotace z ESF a výuku jednotlivých předmětů udělat pro studenty zajímavější. Při takto dobrém vytvoření středoškolských oborů s moderním vybavením může vedení školy zajistit pro své obory dostatek studentů. Na zvužení jednotlivých učitelů je poté již jen to, k jakému stylu výuky se přikloní.

S pedagogické praxe také vím, že je velmi těžké stanovit vhodnou úroveň požadovaných znalostí. Není možné si stanovit úroveň, při které bude většina studentů propadat (tenlo stav by byl velmi demotivující a většina studentů by odcházela z této školy pryč). Otázkou ovšem je, jestli se nesnížuje úroveň z předcházejících let – například při testech, kde bylo stanoveno nějaké hodnocení a 5 let plně vyhovovalo, se v současnosti

uvnřuje o úpravě, aby měl alespoň někdo jedničku. Každý učitel si musí zvěřit, jestli je jeho výuka moderní a studenti ji chápou – musí jít nejprve do sebe a snažit se studenty pozitivně motivovat, zaujmout pro svůj předmět. Až poté je možné upravovat úroveň výuky a snižovat své nároky. Učitel je pouze malé kolečko ve velkém mechanismu. Šim za sebe se musí snažit, aby „nedřel“, musí si být také vědom, že snižování požadavků není jediným krokem a veřejný zájem v podobě kvalitních absolventů by měl být prioritní.

Závěr

Jak jsem již výše psal, při řešení tohoto dilematu může učitel rozhodovat pouze o tom, jestli sniží své nároky a nebo bude snášet tlaky od vedení, kterému se jistě nebudou líbit odchody studentů. Přijatelným řešením by zde mohl být kompromis v podobě zatrnktivnější výuky, která by se takto stala pro studenty přijatelnější, zajímavější a tím pádem by se i jejich výsledky v tomto předmětu zlepšili. Tyto možnosti má v dnešní době již většina pedagogů nastudované a i na pedagogických fakultách jsou tyto nové moderní formy vyučovány. Samotný učitel by však měl mít k těmto změnám vytvořené dostatečné podmínky od vedení školy, ale také by zde mělo zaslánout i ministerstvo školství. Nebylo by přece nic jednoduššího než garantovat určité minimální požadavky na výstup ze základních a středních škol. Pokud někdo odpovědný nezpracuje konečné celkovou koncepci školství, bude asi čim dál složitější sehnat požadovaného odborníka, popř. si ho budeme muset nechat rekrutovat, i když právě vyšel ze střední školy, kde jeho vzdělání stálo velké finanční prostředky.

Seznam literatury

MUSIL, L. 2004. „Řada bych vám pomohla, ale...“ Dilemata práce s klienty v organizacích. Brno: Marek Zeman.

Handwritten notes in Czech:

– úprava
pro větší důvěru
pro větší zájem
pro větší zájem